

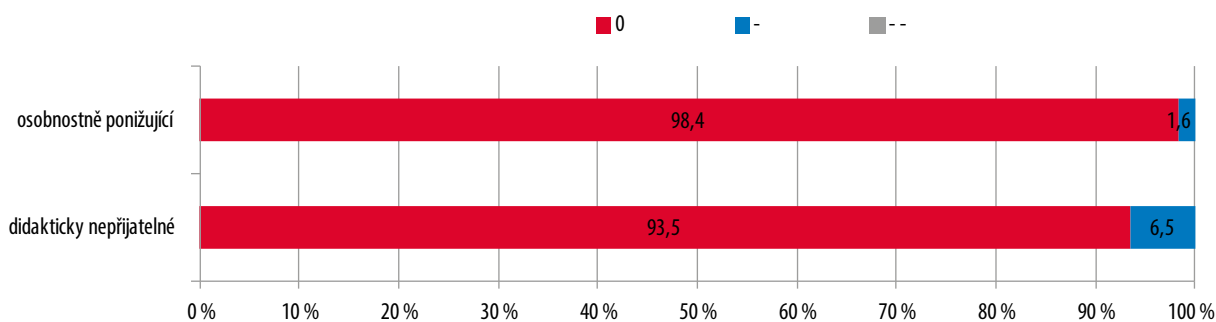
Situace tlumící

V hodinách byl zjišťován také výskyt tzv. tlumících situací – osobnostně ponižujících a didakticky nepřijatelných. Jako „osobnostně ponižující“ situace je označena taková situace, kdy činnosti ve výuce nejsou zaměřeny na podporu učení žáků, ale naopak odvádějí žáky od učení tím, že jsou zaměřené především na posuzování jejich osobnostních rysů. V situaci je zvyrazňována žákova nekompetentnost, podceňována jeho schopnost se učit, jsou napadány jeho osobnostní rysy a jsou negativním způsobem připomínány omezující předpoklady k učení.

„Didakticky nepřijatelná“ situace omezuje rozvoj učební kompetence především tím, že výuka je chybně didakticky nastavena. Týká se to jak nasměrování výuky, kdy jsou žáci směřováni k cílům, které jsou pro ně neadekvátní (zcela podceňují či přeceňují schopnosti žáků), tak dalších aspektů výuky – např. výběru a uspořádání učiva, realizace procesu či nepřipravená výuka.

Graf 6

Situace tlumící – výskyt (podíl hodin v %)

- 0 situace se nevyskytla
- situace se vyskytla, ale ne v plném rozsahu
- situace se vyskytla v plném rozsahu

Osobnostně ponižující situace se vyskytla, i když ne v plném rozsahu, pouze jednou a zasáhla méně než polovinu žáků. Didakticky nepřijatelná situace, ale ne v plném rozsahu, byla zaznamenána čtyřikrát, z toho dvakrát zasáhla všechny žáky, jednou méně než polovinu žáků a jednou jednoho žáka. Z hlediska výskytu didakticky nepřijatelných situací se hodiny ve školách ve vyloučených lokalitách nijak výrazně neliší od škol, které slouží jako norma, naopak situace osobnostně ponižující byly zaznamenány méně často.

Souhrnné charakteristiky výuky

V souhrnných charakteristikách školy byla v hospitovaných hodinách hodnocena kontextovost učiva a pozitivní atmosféra z hlediska pozitivního nebo negativního naplnění obou charakteristik.